

INSTITUTUL NAȚIONAL AL JUSTIȚIEI

*Anexa nr.13
la Hotărârea Consiliului INJ
nr.6/7 din 03.07.2015*

CURRICULUM
la disciplina

„ABILITAȚI DE COMUNICARE”

(consilieri de probațiune)

AUTOR:

Morari Viorel

Procuror, șef al secției conducere
a urmăririi penale în organele
centrale ale MAI și SV a
Procuraturii Generale , formator
INJ

AVIZAT

Mariana PITIC, Șef Direcție instruire și cercetare

CHIȘINĂU, 2015

I. PRELIMINARII

“Cuvintele sunt cele mai puternice droguri folosite de omenire.”

Rudyard Kipling

Consilierii de probațiune sunt acel segment care asigură cea mai eficientă modalitate de reabilitare a infractorilor, prevenind recidiva lor și garantând reeducarea acestora. Mai mult, activitatea desfășurată de către consilierii de probațiune oferă posibilitatea resocializării persoanelor fie aflate în conflict cu legea, fie condamnate, care și-au ispășit pedeapsa pentru infracțiunea comisă, asigurând realizarea scopului procesului penal exprimat în prevenirea de noi infracțiuni.

În asemenea circumstanțe, pentru a atinge obiectivele activității sale, consilierii de probațiune trebuie să posede abilități de comunicare adecvate, bazate pe argumente raționale și elemente convingătoare, pentru a putea schimba atitudinile și comportamentele subiecților activității sale.

Or, în lipsa unor tehnici și abilități de comunicare minime există pericolul influenței reduse asupra subiecților probațiunii, formate din categoriile persoanelor aflate în conflict cu legea penală și persoanelor liberate din locurile de detenție care solicită adaptare socială.

Comunicarea cu categoriile de persoane nominalizate este dificilă, ținând cont de influența perpetuă a subculturii criminale asupra vieții acestora, precum și nivelul de cultură, inteligență a acestor subiecți, fapt ce pot genera anumite conflicte deschise sau latente.

Pentru realizarea direcțiilor principale ale activității de probațiune, ce țin de asigurarea cooperării persoanei aflate în conflict cu legea penală și conformării ei la condițiile care i s-au stabilit prin hotărâre judecătorească, precum și de consilierea subiectului probațiunii în rezolvarea dificultăților personale care au condus la săvârșirea infracțiunii, se impune indispensabil cunoașterea particularităților ce definesc comportamentul individului; mecanismelor înțelegerii, tehnicilor și tacticilor de negociere și de manipulare; programării neurolingvistică; gestionării conflictelor; comunicării verbale și non-verbale.

II. COMPETENȚE

Prin studiul disciplinei consilierul de probațiune va obține următoarele competențe:

- Să estimeze rolul și locul procesului de comunicare în activitatea sa;
- Să comunice persuasiv în activitatea pe care o realizează;
- Să gestioneze conflictele;
- Să aprecieze importanța comunicării verbale și non-verbale;
- Să contribuie la diseminarea culturii comunicării în activitatea de consilierii de probațiune.

III. PRINCIPALELE OBIECTIVE

La sfârșitul studiului disciplinei consilierul de probațiune va fi capabil să:

- Să identifice particularitățile comportamentului individului;
- Să înțeleagă tehnicile și tacticile de negociere;
- Să cunoască modalități de gestionarea conflictelor;
- Să distingă programarea neurolingvistică (NLP);
- Să lectureze mijloacele verbale și nonverbale;
- Să aplice tehnici și tactici de negociere.

IV. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Denumirea disciplinei	Formator	Etapa	Total ore	Ore curs	Ore practice	Evaluarea
Abilități de comunicare	Morari Viorel	I	10	4	6	Test pentru verificarea cunoștințelor

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Nr. d/o	TEMATICA	Ore curs	Ore practice
1.	Componentele și condițiile viabilității procesului de comunicare. Stilul de comunicare în instituțiile de justiție.	2	
2.	Particularitățile ce definesc comportamentul individului. Mecanismele înțelegerii. Tehnicile și tacticile de negociere și de manipulare.	2	
3.	Programarea neurolingvistică. Gestionarea conflictelor. Comunicarea în procesul decizional. Intervenții de probațiune. Observarea. Comunicarea verbală și non-verbală. Consiliere și interviuare.		2
4.	Arta interviuării. Interviure motivațională. Tehnici de ascultare. Acceptarea sentinței de către infractor.		2
5.	Comunicarea cu minorii. Comunicarea cu infractorii dificili. Abordarea la soluționarea problemelor.		2
TOTAL		4	6

VI. UNITĂȚI TEMATICE

Unități tematice	Strategii didactice/ Resurse logistice	Lucrul individual
Tema 1. Componentele și condițiile viabilității procesului de comunicare. Stilul de comunicare în instituțiile de justiție.		
Componentele și condițiile viabilității procesului de comunicare. Stilul de comunicare în instituțiile de justiție.	Curs-prelegere Proiector/laptop	<i>Ore curs</i> Brainstorming. Lectura surselor din lista bibliografică.
Tema 2. Particularitățile ce definesc comportamentul individului. Mecanismele înțelegerii. Tehnicile și tacticile de negociere și de manipulare.		
Particularitățile ce definesc comportamentul individului. Mecanismele înțelegerii. Tehnicile și tacticile de negociere și de manipulare.	Curs-prelegere Proiector/laptop	<i>Ore curs</i> Brainstorming. Lectura surselor din Lista bibliografică.

Tema 3. Programarea neurolingvistică. Gestionarea conflictelor. Comunicarea în procesul decizional. Intervenții de probațiune. Observarea. Comunicarea verbală și non-verbală. Consiliere și interviuare.		
<i>Ore practice</i> <ul style="list-style-type: none"> • Programarea neurolingvistică. Gestionarea conflictelor. • Comunicarea în procesul decizional. Intervenții de probațiune. • Observarea. Comunicarea verbală și non-verbală. • Consiliere și interviuare. 	Seminare Studiu de caz Tablă flipchart	<i>Ore practice</i> Soluționarea spețelor. Simularea cazurilor de conflict și soluționarea acestora
Tema 4. Arta interviuării. Interviure motivațională. Tehnici de ascultare. Acceptarea sentinței de către infractor.		
<i>Ore practice</i> <ul style="list-style-type: none"> • Arta interviuării. Interviure motivațională. • Tehnici de ascultare. • Acceptarea sentinței de către infractor. 	Seminare Studiu de caz Tablă flipchart Proiector/laptop	<i>Ore practice</i> Soluționarea spețelor. Rezolvarea testelor
Tema 5. Comunicarea cu minorii. Comunicarea cu infractorii dificili. Abordarea la soluționarea problemelor.		
<i>Ore practice</i> <ul style="list-style-type: none"> • Comunicarea cu minorii. • Comunicarea cu infractorii dificili. • Abordarea la soluționarea problemelor. 	Seminare Studiu de caz Tablă flipchart	<i>Ore practice</i> Soluționarea spețelor. Rezolvarea testelor

VII. EVALUAREA

A. Evaluarea continuă

Evaluarea continuă a rezultatelor academice se va efectua prin:

- participarea audienților în cadrul activităților practice (răspunsuri orale, participare la dezbateri, prezentări de rapoarte/comunicări/ informații).
- probe scrise: o testare obligatorie care va conține sarcini de mai multe niveluri cu: obiective de cunoștințe, obiective de capacități și obiective de competențe profesionale și aptitudini.
- pregătirea unui referat științific și/sau aplicativ pe o problemă propusă pentru activitățile individuale.

B. Evaluarea finală

Evaluarea finală se va efectua prin intermediul unor teste care vor cuprinde răspunsuri la întrebări teoretice și practice.

VIII. BIBLIOGRAFIE

Acte legislative și normative:

1. Constituția Republicii Moldova.
2. Codul penal, adoptat prin Legea nr.985 din 18.04.2002.
3. Codul procedură penală, adoptat prin Legea nr.122 din 14.03.2003.

Literatură didactică și științifică:

1. Cîndea Rodica, Comunicarea managerială. București: Expert, 1996
2. Crăciun Claudia, Teoria și practica negocierilor. Chișinău: Prut Internațional, 2002
3. Crăciun Claudia. Comunicarea persuasivă. Retorica și arta comunicării. Chișinău, 2009,
4. Daniel Shapiro, Conflictul și comunicarea. Ghid practic, Chișinău 1998
5. O. Pânișoară, Comunicarea eficientă, Iași 2005
6. J. C. Abric, Psihologia comunicării, Iași 2003
7. M. B. Rosenberg, Comunicarea nonviolentă – un limbaj al vieții, București 2005
8. Mucchielli Alex, Arta de a influența. Analiza tehnicilor de manipulare. Iași: POLIROM, 2002
9. Popescu Dan, Arta de a comunica. București: Ed. Economică, 1998.
10. Ș. Pruteanu, Manual de comunicare și negociere în afaceri, Iași 2000
11. Мартин Райт, Восстановительное правосудие – путь к справедливости, Симпозиум, Киев 2007
12. Поваляева М.А. Психология и этика делового общения, Феникс, 2004
13. Рогов Е.И. Психология общения. Москва ВЛАДОС, 2005
14. Таранов П. Приемы влияния на людей. Москва ГРАНД, 2000
15. Pease Allan, Libajul trupului – cum pot fi citite gândurile altora din gesturile lor. Ed. Polimark, 2002